

V Ústí nad Labem dne 11. dubna 2022

Č. j.: MZP/2022/530/529

Sp. zn.: ZN/MZP/2021/530/244

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(dále jen „závazné stanovisko“)

podle § 9a odst. 1 až 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“)

I. Výroková část

Název záměru: „Hornická činnost v jižní části ložiska Úpohlavy - Chotěšov“

Kapacita (rozsah) záměru:

Těžba jižní části výhradního ložiska Úpohlavy – Chotěšov v množství 28 639 277 t vytěžitelných zásob, z toho 23 378 882 t cementářské suroviny a 5 260 395 t vápenců na odsiřování.

Uvedené množství suroviny bude vytěženo za cca 19 let, což představuje roční těžbu ve výši cca 1 500 000 t, tedy stejný objem roční těžby jako v současné době.

Plošný rozsah záměru činí 1 353 988 m².

Zásoby výhradního ložiska Úpohlavy – Chotěšov jsou v celém rozsahu pokryty třemi dobývacími prostory Úpohlavy, Úpohlavy I a Chotěšov, které na sebe plošně navazují a pokrývají celou plochu výhradního ložiska vápenců. V severozápadní a severovýchodní části ložiska Úpohlavy – Chotěšov jsou zásoby vápence vytěženy a probíhají zde rekultivační práce. V současné době probíhá hornická činnost (dále jen „HČ“) ve střední oblasti východní části ložiska podle Plánu otvírky, přípravy a dobývání (dále jen „POPD“) lomu Úpohlavy 2004, životnost zásob v rámci tohoto povolení je na dalších cca 5 let.

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 k zákonu:

Kategorie I, bod 79 [Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu (b). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c).], a to jako změna záměru podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona EIA.

Umístění záměru:

Kraj:	Ústecký
Obec:	Černiv, Chotěšov, Siřejovice, Úpohlavy, Vrbičany
Katastrální území:	Černiv, Chotěšov u Vrbičan, Siřejovice, Úpohlavy, Vrbičany u Lovosic

Obchodní firma oznamovatele: LAFARGE Cement, a.s.

IČO oznamovatele: 148 67 494

Sídlo oznamovatele: Čížkovice 27, 411 12 Čížkovice

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy IV (dále jen „ministerstvo“ nebo „příslušný úřad“), jako příslušný úřad podle § 21 písm. c) zákona EIA, na základě § 9a odst. 1 zákona EIA a přílohy č. 6 k zákonu, za použití § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

vydává

S O U H L A S N É Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

k posouzení vlivů provedení záměru

„Hornická činnost v jižní části ložiska Úpohlavy - Chotěšov“

na životní prostředí.

Ministerstvo na základě § 9a odst. 1 zákona EIA **stanoví** následující podmínky pro navazující řízení:

Podmínky pro fázi přípravy záměru

1. Podkladem žádosti o povolení hornické činnosti bude pravomocné rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), vydané na základě aktualizovaného hodnocení vlivu zásahu dle § 67 ZOPK. Hodnocení bude vycházet z podrobného celosezónního průzkumu činné části těžebny a rekultivovaných ploch, se zaměřením především na chráněné druhy obratlovců (ptáci, plazi a obojživelníci).

Podmínky pro fázi realizace a provozu záměru

2. Před zahájením realizace záměru bude provedena komplexní pasportizace vybraných objektů v přilehlých částech obcí Vrbičany a Černiv, s osazením vybraných trhlin sádrovými značkami (terčíky) pro účely sledování seismických účinků trhacích prací. Opatření budou realizována postupy dle dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (Zemancová, M. a kol. – G E T s.r.o., 10/2021).
3. Před zahájením realizace záměru bude aktualizována evidence a pasportizace sledovaných jímacích objektů (studní) v přilehlé části obce Vrbičany, s návrhem stanovení minimální hladiny podzemní vody pro jednotlivé studny, rozhodné pro uplatnění kompenzačních opatření.

4. Pro minimalizaci vlivů těžební činnosti na biologickou rozmanitost a její podporu, budou uplatněna následující opatření:
 - odstranění dřevin bude provedeno mimo hnízdní období, tj. od konce září do konce února,
 - zahájení skrývkových prací, resp. odstranění bylinných vegetačních prvků bude provedeno až v jarních měsících,
 - na lemu ochranného valu u Vrbičan bude provedena výsadba biopásů a umístěno min. 20 berliček pro dravce. Biopásy o šířce alespoň 1,5 m a berličky pro dravce budou umístovány rovněž na nově vzniklé plochy zeleně, realizované v rámci postupné rekultivace území.
 Případná další zmírňující a kompenzační opatření se budou řídit povolením příslušného orgánu ochrany přírody, o které oznamovatel požádá podle podmínky č. 1.
5. Pro minimalizaci prašnosti budou zdroje polétavého prachu (např. lomové komunikace) pravidelně skrápěny pomocí kropicích vozů, zejména pak v období déletrvajícího sucha a při zvýšených rychlostech větru. V období od května do září bude tato činnost prováděna denně během pracovní doby, s výjimkou dní s dešťovými srážkami.
6. Před zahájením sanace a rekultivace plochy navazující na ponechanou část ložiska Úpohlavy – Chotěšov u obce Vrbičany, bude provedeno přezkoumání jednotlivých vlivů případného dotěžení na životní prostředí, a to na základě aktualizovaných poznatků z monitoringu a vyhodnocování vlivů dosavadní těžby.

Podmínky pro fázi ukončení provozu záměru

7. Těžba v jihovýchodním cípu dobývacího prostoru Chotěšov, zejména pak v severozápadní části tohoto cípu, bude provedena v nejkratší možné době. Vytěžený prostor bude co nejdříve zaplněn vnitřní výsypkou, s preferencí zemin s nízkou propustností.
8. V rámci sanace a rekultivace území bude postupováno dle návrhu dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (Zemancová, M. a kol. – G E T s.r.o., 10/2021), včetně doplňujících opatření dle její samostatné přílohy č. 5 (Lagner Zímová, K., 09/2021), nebude-li z vedlejších ustanovení povolení vydaného podle podmínky č. 1 vyplývat vhodnější řešení.

Podmínky pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí (parametry, délka sledování) přiměřené povaze, umístění a rozsahu záměru a významnosti jeho vlivů na životní prostředí

9. Během provozu záměru bude prováděn monitoring a rozbor vlivů seismických účinků trhacích prací velkého rozsahu na nejbližší zástavbu, dle návrhu dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (Zemancová, M. a kol. – G E T s.r.o., 10/2021) a dle aktualizovaného seznamu sledovaných objektů, zahrnující:
 - pravidelnou repasportizaci sledovaných objektů, a to nejdéle v 5letých intervalech, příp. dříve, bude-li prokázána vazba mezi prováděnými trhacími pracemi a rozvojem sledovaných trhlin.
 - pravidelné úřední měření seismických účinků trhacích prací, a to:
 - o od vzdálenosti 1500 m do 750 m od nejbližší povrchové obytné zástavby provádět měření 4x ročně, při dosažení hodnot jednotkového směrového vektoru nad 1,0 mm/sec přejít na kontinuální měření,

- při vzdálenosti menší než 750 m od nejbližší povrchové obytné zástavby provádět kontinuální měření minimálně na jednom stanovišti, při dosažení hodnot jednotkového směrového vektoru opakovaně nad 2,0 mm/sec, provádět měření minimálně na dvou stanovištích.
 - pravidelné vyhodnocování výsledků měření a jejich porovnání s doporučenými limitními hodnotami rychlosti seismického vlnění, dle jednotlivých tříd odolnosti objektů a typů základových půd. V případě překročení doporučených hodnot je nezbytné provádět opatření pro snížení seismicity tak, aby nebyly překročeny normové hodnoty dle platné ČSN 73 0040.
10. Během provozu záměru bude prováděn monitoring vlivů těžební činnosti na nejbližší jímací objekty (studny) a vodní útvary, dle návrhu dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (Zemancová, M. a kol. – G E T s.r.o., 10/2021) a dle aktualizované evidence sledovaných objektů, zahrnující:
- 2x ročně (z toho minimálně 1x v letních měsících) aktualizaci evidence a pasportizace studní s měřením hladiny vody a se souhrnným vyhodnocením výsledků v rámci výročních zpráv. Případné vlivy na konkrétní studny budou řešeny a vypořádány individuálně, včetně návrhu adekvátních kompenzačních opatření.
 - pokračování ve stávajícím monitoringu a vyhodnocování vlivů na povrchové a podzemní vody dle podmínek integrovaného povolení, zejména:
 - pravidelné sledování množství a jakosti čerpaných důlních vod,
 - pravidelné vzorkování jakosti podzemních a povrchových vod,
 - vyhodnocování výsledků měření a vzorkování v ročních zprávách.

II. Odůvodnění

Odůvodnění vydání souhlasného závazného stanoviska včetně odůvodnění stanovení uvedených podmínek

Příslušný úřad vycházel při formulování tohoto závazného stanoviska z následujících podkladů k záměru „Hornická činnost v jižní části ložiska Úpohlavy - Chotěšov“, pořízených v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona EIA:

- Závěr zjišťovacího řízení ministerstva k záměru dle § 7 odst. 5 zákona EIA ze dne 12.07.2021, č.j. MZP/2021/530/1302.
- Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí dle § 8 a v rozsahu přílohy č. 4 zákona EIA, zpracované Ing. Monikou Zemancovou, autorizovanou osobou ke zpracování dokumentace a posudku dle § 19 zákona EIA, v říjnu 2021.
- Obdržená vyjádření k dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí - celkem 7 vyjádření dotčených správních orgánů, dotčených samosprávných celků a zástupců veřejnosti.
- Závěry veřejného projednání dokumentace vlivů záměru na životní prostředí dle § 17 zákona EIA, konaného dne 20.01.2022, od 15:00 do 16:30 hodin v sále staré radnice v Lovosicích, Školní 1, Lovosice - zápis ministerstva ze dne 24.01.2022, č.j. MZP/2022/530/14.
- Posudek na dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí dle § 9 zákona EIA, s obsahem a v rozsahu přílohy č. 5 k zákonu, zpracovaný Ing. Mariem Petřem, autorizovanou osobou ke zpracování dokumentace a posudku dle § 19 zákona EIA, v březnu 2022.

Vydání souhlasného závazného stanoviska vychází ze závěrů hodnocení současného stavu příslušných složek a charakteristik životního prostředí v zájmovém území a závěrů hodnocení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, dle výše uvedených podkladů.

Odůvodnění stanovených podmínek:

Nedílnou součástí výrokové části tohoto závazného stanoviska jsou podmínky pro navazující řízení. Tyto podmínky slouží k minimalizaci, eliminaci či kompenzaci potenciálních negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Podmínky tohoto stanoviska vycházejí z charakteru navrhovaného záměru a vztahují se zejména k ochraně veřejného zdraví, ochraně ovzduší, ochraně vod, ochraně a podpoře biodiverzity. Jednotlivé podmínky vycházejí z parametrů deklarovaných v návrhu záměru dle dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a jejich samostatných příloh, které jsou zásadní z hlediska možných dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví. Zároveň vychází ze závěrů hodnocení posudku na dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

Podmínka č. 1 – vychází zejména z připomínek ve vyjádřeních Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 30.06.2021 a 16.11.2021, které tento dotčený orgán ochrany přírody uplatnil k oznámení a k dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí, a z doplňujících konzultací zpracovatele posudku s tímto příslušným orgánem. Vzhledem k tomu, že dotčený orgán ochrany přírody bude vydávat rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů zvláště chráněných druhů dle § 56 ZOPK, bylo podrobnější ověření jejich výskytů také v rámci stávající těžebny vyhodnoceno za vhodné. Pravomocné rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů dle § 56 ZOPK, lze pak vydat souběžně jak pro stávající hornickou činnost, tak i pro samotný záměr, který na ni bude plynule navazovat, a který tak bude co do vlivů na zvláště chráněné druhy a příp. překračování zákonných zákazů u zvláště chráněných druhů, představovat především pokračování či rozvinutí dosavadního stavu. Podkladem takového povolení by proto mělo být mimo jiné i vyhodnocení vlivu dosavadní těžby na zvláště chráněné druhy, které se bude opírat o podrobný celosezónní průzkum činné části těžebny a rekultivovaných ploch, zaměřený především na chráněné druhy obratlovců (ptáci, plazi a obojživelníci). Podmínka v důsledku přispívá k vyloučení, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů záměru na zvláště chráněné druhy, resp. biodiverzitu.

Podmínka č. 2 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a je stanovena za účelem zajištění podmínek pro průběžný monitoring a vyhodnocování seismických účinků trhacích prací velkého rozsahu na potenciálně dotčené nemovitosti v nejbližších obcích. Navržená pasportizace vybraných objektů před zahájením záměru přináší při následných repasportizacích v průběhu provádění záměru kompletní informace o vývoji trhlin na objektu případného poškození v čase. Na základě pasportizací a repasportizací objektů a výsledků měření na sádrových značkách lze objektivně posoudit, zda existuje vazba mezi poškozením objektů a prováděnými trhacími pracemi. Pokud je tato vazba prokázána, lze přistoupit k vyplacení odškodnění, a to buď na základě vzájemné dohody nebo na základě znaleckého posudku v rámci odpovědnosti za důlní škody dle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“).

Podmínka č. 3 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (zejména pak její samostatné přílohy č. 4) a je stanovena za účelem zajištění podmínek pro průběžný monitoring a vyhodnocování vlivu navrhované hornické činnosti na režim a vydatnost zdrojů podzemních vod, zejména v nejméně potenciálně dotčené obci Vrbičany. Vzhledem k množství studní a nejednoznačnosti míry vlivů na jednotlivé jímací objekty nebyl

v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí stanoven přesný procedurální postup. Ten bude záviset na případech zjištění případných podstatných vlivů na konkrétní studny.

Podmínka č. 4 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (zejména pak její samostatné přílohy č. 5) a je stanovena za účelem minimalizace vlivů na flóru, faunu a biodiverzitu, zejména zamezování usmrcování, zranění a rušení konkrétních jedinců (zejm. ptáků a čmeláků) a k minimalizaci vlivu na jejich reprodukční cyklus. Opatření z hlediska skrývek bude prospěšné obecně pro hmyz zimující v půdním povrchu. Zároveň přispívá k podpoře biodiverzity v rekultivovaných plochách a okolí, zejména pak k podpoře druhů sýček obecný a sova pálená, jejichž výskyt byl v okolí lomu v minulosti zaznamenán.

Podmínka č. 5 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a je stanovena za účelem snížení znečištění ovzduší tuhými znečišťujícími látkami, zejména resuspenze prašnosti v důsledku pojezdů vozidel po nezpevněných plochách během pracovní doby.

Podmínka č. 6 – vychází z opatření navrhovaných v rámci posudku na dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí a je stanovena za účelem minimalizace potenciálních nežádoucích vlivů záměru na zbývající část ložiska výhradního nerostu, jakožto přírodního zdroje nerostných surovin ve vlastnictví státu, a to v podobě ztížení jeho budoucího dobývání, včetně hospodárnosti jeho využití. V případě vyhovujících prognóz vlivů dotěžení ložiska na životní prostředí, může být dodatečně požádáno o řízení dle zákona EIA. Naopak v případě vyšší průkaznosti či pravděpodobnosti negativních vlivů na životní prostředí, mohou být řádně naplněny důvody dle § 14a odst. 2 horního zákona, umožňující odepsání nerostných zásob z evidence zásob nebo jejich převod ze zásob bilančních do zásob nebilančních.

Podmínka č. 7 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (zejména pak její samostatné přílohy č. 4) a je stanovena za účelem minimalizace vlivu navrhované hornické činnosti na režim a vydatnost zdrojů podzemních vod, zejména v nejméně potenciálně dotčené obci Vrbičany. Urychlení těžby a opětovného zaplnění alespoň části prostoru přispívá ke kratšímu trvání deprese a k obnově režimu spodních vod.

Podmínka č. 8 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (zejména pak její samostatné přílohy č. 5) a je stanovena za účelem upřesnění požadavků na budoucí sanaci a rekultivaci, mimo jiné s ohledem na zajištění vhodných podmínek pro přítomnost zvláště chráněných druhů. Celkově pak přispívá k podpoře biodiverzity v rekultivovaných plochách a okolí.

Podmínka č. 9 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a je stanovena za účelem zajištění průběžného monitoringu a vyhodnocování seismických účinků trhacích prací velkého rozsahu na potenciálně dotčené nemovitosti v blízkých obcích.

Podmínka č. 10 – vychází z opatření navrhovaných v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (zejména pak její samostatné přílohy č. 4) a je stanovena za účelem zajištění průběžného monitoringu a vyhodnocování vlivu vypouštění důlních vod do recipientu toku Modly, vlivu hornické činnosti na jakost podzemních a povrchových vod a na režim a vydatnost zdrojů podzemních vod. Na základě dosavadních výsledků těchto činností bylo možné přesněji specifikovat potenciální vlivy posuzovaného záměru. Zachování kontinuity v monitoringu a vyhodnocování má význam jednak pro porovnání změn v území oproti předchozím stavům, zároveň ověřuje původní předpoklady a pomáhá zpřesňovat predikce dalšího vývoje, případně napomáhá prevenci možných rizik. Výsledky monitoringu jímacích objektů slouží např. i jako

nástroj k prokázání případných důlních škod dle horního zákona. Těžební organizace je na své náklady povinna realizovat kompenzační opatření u studní prokazatelně postižených ztrátou vody nebo podstatným snížením vydatnosti vlivem těžby nebo zajištění jiné adekvátní náhrady (vodovod, prohloubení či novou studnu apod.).

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti

Vlivy na jednotlivé složky životního prostředí byly předmětem hodnocení dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a posudku na tuto dokumentaci. Na základě provedeného hodnocení bylo konstatováno, že žádné vlivy nejsou ve své významnosti (po zhodnocení velikosti vlivu, časového rozsahu, reverzibility, možných kompenzačních opatření a dalších atributů) vyhodnoceny jako významně nepříznivé. Zjištěné nepříznivé vlivy jsou spojeny zejména se záborem zemědělského půdního fondu, s možným ovlivněním hladiny podzemních vod a změnami ve vydatnosti zdrojů a se smýcením nelesní zeleně v centrální části území určeného k dotěžení. Ostatní vlivy byly vyhodnoceny jako nulové či nevýznamné, a to i vlivy působící na obyvatele (veřejné zdraví, hluk, kvalita ovzduší, seismika a vliv na hmotný majetek). Realizace záměru zásadně nezmění stávající ovlivnění veřejného zdraví ani hmotného majetku. Jako příznivé byly vyhodnoceny sociální a ekonomické vlivy. Jako potenciálně příznivé ve fázi po sanaci a rekultivaci byly vyhodnoceny vlivy na zvláště chráněné druhy živočichů, mimolesní zeleň a významné krajinné prvky. Toto hodnocení odráží fakt, že v rámci biologické rekultivace dojde k založení nových prvků zeleně, vodoteče a vodní plochy (nové VKP), které se mohou stát cenným prvkem ekologické stability a oblastí se zvýšenou biodiverzitou. Navrhovanou rekultivací bude umožněno navrácení převážné části řešeného území (cca 72 %) zpět do zemědělského půdního fondu. Záměr nepředstavuje významné riziko vzniku havárií s následnými dopady na složky životního prostředí. Jedná se o stávající provoz, který má nastaveny odpovídající preventivní a kontrolní mechanismy pro minimalizování rizik spojených s jakýmkoliv nestandardními stavby. Záměr nemá potenciál přeshraničních vlivů. Vzájemné působení vlivů (kumulativní, synergické) bylo při hodnocení uvažováno a nezpůsobí posílení jejich významnosti. Podrobná specifikace vlivů záměru na jednotlivé složky životního prostředí je následující.

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Charakterizace rizika byla provedena pro polutanty v ovzduší (NO_2 , PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, benzo(a)pyren) a pro hluk z provozu lomu. V případě polutantů v ovzduší nezpůsobí vlastní realizace posuzovaného záměru překročení imisních limitů platných pro oxid dusičitý NO_2 , suspendované částice frakce PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$ ani bezprahově působící benzo(a)pyren. Imisní příspěvky z plošně rozšířené těžebny Úpohlavy jsou nízké a téměř neovlivní výsledné hodnoty celkových koncentrací sledovaných znečišťujících látek v ovzduší v dané lokalitě. Navrhované pokračování těžby na ložisku Úpohlavy – Chotěšov nezpůsobí zvýšení předčasné úmrtnosti, záměr nevyvolá nové případy chronické bronchitidy či nové projevy astmatu u dětí ani takové zhoršení průběhu kardiovaskulárních či respiračních onemocnění v dotčené populaci, které by si vynutilo hospitalizaci. Může teoreticky dojít v důsledku zvýšení imisních koncentrací prachových částic $\text{PM}_{2,5}$ k navýšení počtu dní s omezenou aktivitou a v důsledku navýšení příspěvků průměrných ročních imisí PM_{10} k navýšení počtu dnů s projevy respirační nemoci u dětí. Toto navýšení však lze označit za nevýznamné (čítá fiktivní jednotky v řádu setiny, resp. desetiny dne) a s ohledem na velkou řadu nejistot ve výchozích podkladech výpočtu a odvozených vztazích použité metodiky spíše za hypotetické. Přesto se doporučuje použití všech dostupných prostředků

pro snížení prašnosti, a to zejména v rámci opatření proti resuspenzi prachu. Akceptovatelná míra zvýšení celoživotního karcinogenního rizika z expozic benzo(a)pyrenu dosahuje v současnosti v daném území limitní úrovně a realizací posuzovaného záměru se tato situace nijak nezmění. Při pokračování hornické činnosti na ložisku Úpohlavy – Chotěšov nedojde k navýšení pravděpodobnosti výskytu nádorových onemocnění v exponované populaci. Příspěvky hluku emitované z předmětné části těžebny Úpohlavy by neměly mít v denní době negativní vliv na veřejné zdraví obyvatel nejbližší obytné zástavby, a to ani v kontextu možného obtěžování hlukem. V noční době nebude těžebna v provozu a nebude odtud emitován žádný hluk.

Akustická a rozptylová studie neprokázaly dlouhodobé překračování limitních hodnot hluku, resp. polutantů ovzduší u nejbližší obytné zástavby. Množství znečišťujících látek emitovaných z provozu lomu nepředstavuje reálná zdravotní rizika pro místní obyvatelstvo. Z tohoto důvodu lze konstatovat, že realizace posuzovaného záměru s sebou nese zvýšené riziko negativního ovlivnění veřejného zdraví. Vlivy po ukončení těžby, spojené se sanací a rekultivací území, lze s ohledem na vznik vodních prvků a navrhovanou výsadbou hodnotit jako příznivé. Vlivy záměru na veřejné zdraví jsou hodnoceny jako nevýznamné.

Sociálně ekonomické vlivy lze s ohledem na udržení stávající zaměstnanosti, spojené jak s vlastní těžbou a úpravou suroviny v lokalitě, tak i s navázaným odběratelským řetězcem a přímé ekonomické přínosy (úhrady z dobývacích prostorů a vydobytých nerostů) hodnotit jako příznivé.

Vlivy na ovzduší a klima

Hodnocení vychází z vypočtených emisí hlavních znečišťujících látek, které jsou a dále budou emitovány při provozu zdrojů znečišťování, tj. tuhých znečišťujících látek (TZL), oxidů dusíku (NO_x), oxidu uhelnatého (CO), benzenu a benzo(a)pyrenu. Emise tuhých znečišťujících látek (TZL) jsou uvažovány jako emise částic PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$. Emise ostatních znečišťujících látek jsou buď vzhledem k emisním a imisním limitům nevýznamné nebo pro ně nejsou stanoveny emisní a imisní limity.

Při započtení stávajícího imisního pozadí obytné lokality obce Vrbičany v místě nejbližší zástavby a maximálního nárůstu příspěvků imisních koncentrací a nejmenšího poklesu z realizace záměru v místě nejbližší zástavby (Vrbičany č.p. 96), budou výsledné imisní koncentrace škodlivin pro částice PM_{10} – 36. nejvyšší denní koncentrace $39,518 \mu\text{g}/\text{m}^3$, částice PM_{10} – průměrná roční koncentrace $21,698 \mu\text{g}/\text{m}^3$, částice $\text{PM}_{2,5}$ – průměrná roční koncentrace $16,293 \mu\text{g}/\text{m}^3$, oxid dusičitý (NO_2) – maximální hodinová koncentrace $79,358 \mu\text{g}/\text{m}^3$, oxid dusičitý (NO_2) – průměrná roční koncentrace $12,829 \mu\text{g}/\text{m}^3$, oxid uhelnatý (CO) - maximální osmihodinová koncentrace $1\,001,433 \mu\text{g}/\text{m}^3$, benzen – průměrná roční koncentrace $0,900065 \mu\text{g}/\text{m}^3$, benzo(a)pyren – průměrná roční koncentrace $1,000381 \text{ ng}/\text{m}^3$. Na základě uvedených hodnot lze konstatovat, že jsou a nadále budou plněny imisní limity pro částice PM_{10} , částice $\text{PM}_{2,5}$, oxid dusičitý (NO_2) a benzen, v místě obytné zástavby. Imisní limit pro benzo(a)pyren – roční koncentrace je v současnosti na hranici imisního limitu. Maximální imisní nárůst vlivem záměru pro benzo(a)pyren – roční koncentrace v místě nejbližší obytné zástavby bude $0,000\,381 \text{ ng}/\text{m}^3$ což odpovídá 0,038 % imisního limitu i stávajícího imisního pozadí. Realizace záměru představuje pouze velmi malý vliv na stávající imisní situaci v hodnocené lokalitě obce Vrbičany. Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, nejsou pro záměr požadována kompenzační opatření. Vzhledem k výše uvedenému je vliv na kvalitu ovzduší hodnocen jako nevýznamný.

Vliv záměru pokračování těžby na ložisku Úpohlavy – Chotěšov bude znamenat pouze lokální změnu mikroklimatu, omezenou na vlastní plochu lomu a nejbližší okolí. Po ukončení těžby bude

lom sanován a rekultivován kombinací zemědělské rekultivace s hydrickou rekultivací. Plošně omezená změna mikroklimatu nebude mít žádný dopad na obyvatelstvo a okolní ekosystémy. Předkládaný záměr se svým rozsahem či způsobem provádění sanace nijak nevymyká běžné praxi v této činnosti, při níž obecně nedochází k žádné významné produkci skleníkových plynů. Realizace záměru tak nebude mít významný vliv ani na změny klimatu. Vlivy záměru na klima jsou proto souhrnně hodnoceny jako nevýznamné.

Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky

Předmětem hodnocení byl hluk ze samotného provozu těžebny včetně hluku z clonových odstřelů. Dopravní hluk na veřejných komunikacích nebyl hodnocen, provoz záměru tuto dopravu negeneruje. Dále byly předmětem hodnocení vlivy vibrací, zejména pak seismických účinků trhacích prací velkého rozsahu.

Z hlediska šíření hluku vůči nejbližším sledovaným objektům (Vrbičany č.p. 96 a 101, Černiv č.p. 72) byla modelována tzv. nejhorší situace, kdy je v souběžném provozu většina zdrojů hluku (skrývka, těžba, úprava suroviny, expedice a příprava odstřelu). Hodnoty akustických imisí v jednotlivých výpočtových bodech byly vypočteny v rozsahu 29,8 – 39,2 dB. Hygienický limit 50 dB by tak neměl být při běžném provozu v lomu Úpohlavy v nejbližším, nebo nejvíce exponovaném chráněném venkovním prostoru a chráněném venkovním prostoru staveb překračován. Referenčním přepočtem bylo dovozeno, že při uvažovaném počtu 5 odstřelů v jednom dni, by hladina akustického tlaku pro vysokoenergetický impulsní hluk v okolních chráněných venkovních prostorech a chráněných venkovních prostorech staveb měla ležet více než 8 dB pod hladinou hygienického limitu a neměla by jej tedy překračovat. Vliv hluku z provozu záměru je na základě výše uvedeného hodnocen jako nevýznamný.

Z dosavadního kontinuálního a jednorázového měření seismicity vyvolané trhacími pracemi velkého rozsahu vyplývá, že ve vztahu k obci Vrbičany jsou veškeré naměřené hodnoty výrazně pod normovými hodnotami. Kontinuální měření byla prováděna pro trhací práce ve vzdálenosti nad 400 m od povrchové zástavby obce Vrbičany. V případě obytné zástavby obcí Želechovice, Sirejovice a Černiv byla prováděna pouze měření jednorázová, a to většinou ve vzdálenostech nad 1000 m od míst trhacích prací. Naměřené rychlosti kmitání v jednotlivých složkách byly výrazně pod 1 mm/sec při poměrně vysokých frekvencích. Z hlediska možných vlivů na povrchové a podzemní objekty je tato seismicita zcela zanedbatelná. Na základě znalosti dosavadní seismicity bylo konstatováno, že v případě záměru bude třeba zajistit ochranu nejvíce u obce Vrbičany. Při dobývání první části zájmové plochy je seismicita v obci Vrbičany předpokládána nižší, než je v současnosti. Při dobývání druhé části zájmové plochy je předpokládána stejná. Při dobývání třetí části zájmové plochy se trhací práce postupně přiblíží až na vzdálenost 550 m od obce, přičemž dle názoru znalce (spolupracujícího v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí), by při provádění trhacích prací do vzdálenosti cca 350 m od okraje povrchové zástavby, měla být seismicita udržena pod limitními hodnotami dle příslušné technické normy ČSN 73 0040. Znalec doporučuje provádět trhací práce tak, aby v rámci možností byly dodrženy doporučené limitní hodnoty rychlosti seismického vlnění, dle jednotlivých tříd odolnosti objektů a typů základových půd, v závislosti na frekvencích. Pokud dojde k jejich překročení, je nezbytné provádět opatření pro snížení seismicity. Jejich účelem je zajistit, aby v žádném případě nebyly překročeny normové hodnoty. Dále jsou navržena opatření k monitoringu případných škod na objektech. V případě obce Černiv zasáhnou trhací práce až do vzdálenosti 630 m od nejbližšího objektu povrchové obytné zástavby. Ve vztahu k ostatním okolním obcím budou trhací práce prováděny ve vzdálenostech nad 1100 m od povrchové obytné zástavby. V případě obcí Černiv, Želešice, Úpohlavy a Sirejovice nebude z hlediska ochrany obytných objektů obce seismicita problémem.

Souhrnně lze vliv vibrací z provádění trhacích prací hodnotit jako nevýznamný. Důvodem tohoto hodnocení je fakt, že oznamovatel bude provádět seismický monitoring dle návrhu znalce a bude dbát na to, aby byly dodrženy přípustné limity dle normy ČSN 73 0040. Dále oznamovatel deklaruje záměr provést pasportizaci a osazení sádrových značek za účelem monitoringu možných škod na nemovitostech. Vzhledem k tomu, že záměr negeneruje žádnou dopravu po veřejných komunikacích, nebude zdrojem dopravních vibrací.

Realizací záměru nebude produkována žádná forma škodlivého záření. Tento vliv je hodnocen z hlediska velikosti i významnosti jako nulový. Biologické vlivy v podobě podpory šíření ruderních či dokonce invazních druhů jsou hodnoceny jako nevýznamné.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Vlivy stávajícího provozu lomu Úpohlavy na povrchové a podzemní vody jsou dlouhodobě sledovány v rámci plnění podmínek integrovaného povolení pro záměr „Čížkovická cementárna“, vydaného Krajským úřadem Ústeckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství ze dne 30.04.2007, č.j. 1678/ZPZ/06/IP-98/Rc, v poskytnutém aktuálním znění ze dne 03.12.2020, sp. zn. KUUK/167888/2020/ZPZ/IP-98/Z30/Rc.

Dle cit. povolení je z prostoru lomu do toku Modly v km 11,9 povoleno vypouštět důlní vody v maximálním množství 200 000 m³/rok, max. 520 l/s, kvalita vypouštěné vody je limitována v ukazateli pH (hodnota „m“ 6 - 9) a v koncentracích nerozpuštěných látek (hodnota NL „p“ 30 mg/l, hodnota „m“ 40 mg/l). Kvalita vypouštěné vody má být sledována ve výše uvedených ukazatelích před vstupem do recipientu s četností 4x ročně v pravidelných časových intervalech. Výsledky měření jsou předávány 1x ročně. Dále je v rámci povolení požadováno sledování vlivu zařízení na podzemní vody, a to prováděním kontrolních rozborů vzorků vody, odebíraných 2x ročně – v jarním a podzimním období - ve třech stávajících odběrných místech (studna Vrbičany, sběrná nádrž čerpací stanice lomu, domovní studna u železniční stanice Úpohlavy). Rozbory jsou zaměřeny na stanovení pH, konduktivity, Cl⁻, SO₄²⁻, Al, B, F⁻, N-NH₄⁺. Sledování vlivu zařízení má být v uvedeném rozsahu prováděno rovněž po dobu pěti let po ukončení provozu. Současně s tím je požadován monitoring podzemních vod s četností vzorkování 1x za 5 let, sledované indikátory jsou uhlovodíky C10-C40.

Z výsledků chemických rozborů vod, prováděných na lomu Úpohlavy již od roku 2003, vyplývá, že sledované podzemní vody jsou velmi silně mineralizované (1,5-4,4 mg/l), mají vyšší až vysokou tvrdost a jsou mírně zásadité. Hydrochemický typ vody je Ca-Mg-SO₄ až Ca-Mg-Na-SO₄. Charakteristické jsou zvýšené koncentrace stroncia, lithia, síranů a dusičnanů. Vliv provozu lomu na hodnoty sledovaných ukazatelů má jen lokální dopad. Pravobřežní přítok Modly v Želechovicích má přirozený vyšší obsah fluoridů. Tato vlastnost je charakteristická i pro vody podzemní. Vypouštěné důlní vody nicméně platným limitům vyhovují, s výjimkou ojedinělých případů (mírně zvýšené obsahy ropných látek v Modle pod ústím důlních vod). Při plánovaném zahloubení lomu se způsob nakládání s důlními vodami (s výjimkou potřebných přesunů čerpací stanice) podstatně nezmění. Při zachování dosavadních provozních opatření nehrozí riziko znečištění povrchových a využívaných podzemních vod, ani okolních evidovaných jímacích objektů. Rozsah sledování ukazatelů jakosti důlních vod bude dodržen. Vliv na kvalitu povrchových a podzemních vod lze hodnotit jako nevýznamný.

Zjišťování vlivu těžby na režim podzemních vod je předmětem dlouhodobého sledování v rámci rozsáhlé sítě pozorovacích objektů. Režimní sledování hladin probíhá od roku 1988, kdy byly změřené pouze některé tehdy existující objekty (vrty, studny). Od roku 1991 jsou pravidelně sledovány vybrané studny. Celkem již bylo za uplynulé období sledováno kolem 60 objektů. Vlivy

na jednotlivé objekty se liší v závislosti na pozici vůči lomu, a na postupu těžby. Nejvýrazněji se na změnách úrovně hladin podzemní vody podílí čerpací stanice důlních vod. Vlivem zavážení vytěžených prostor se vliv čerpací stanice postupně snižuje, což lze pozorovat na sledovaných objektech v severozápadním okolí těžebny.

Obec Úpohlavy leží západně od lomu. Vliv těžby zde však v období od 90. let zjištěn nebyl, pravděpodobně i vzhledem k dlouhodobě ustálenému režimu podzemního odtoku. V posledním období se úroveň hladiny spíše zvyšovala, což souvisí se zavážením přilehlé části lomu.

Obec Siřejovice a její zástavba jsou od lomu poměrně vzdálené. Vliv těžby na uvedených vrtech pozorován nebyl, a proto nebyl důvod sledovat v Siřejovicích případné studny.

Obec Chotěšov se nachází jihovýchodně od prostoru plánovaného dotěžení. Při značné vzdálenosti současné těžby nebyly vlivy na studny dosud pozorovány. Kolísání hladin zde již nyní dosahuje přes 3 m. Vzniklá deprese se nejvíce přiblíží k uvedené obci při těžbě v jihovýchodní části lomu. Při vzdálenosti okraje lomu od nejbližší zástavby cca 1,5 km zde však vliv není matematickým modelem předpokládán.

Obec Černiv leží cca 600 m od jižního okraje plánované těžby. Vliv lomu zde dosud pozorován nebyl. S největším přiblížením lomu k obci se uvažuje v pozdní fázi otvírky. Vliv těžby se podle matematického modelu předpokládá jen okrajový, na okraji obce by měl již vyznít. Stávající pozorovací vrt je umístěn mezi lomem a okrajem dobývacího prostoru, případné vlivy na vodní režim by zde byly indikovány s dostatečným předstihem.

Obec Vrbičany se nachází v prostoru potenciálně ovlivněném současnou i budoucí těžbou. V obci a jejím okolí je vybudovaná poměrně hustá síť pozorovacích objektů. Dále je sledována hladina vody v rybníku Vrbičany. Dosavadní měření dokládají, že těžbou nepochybně došlo ke snížení hladiny podzemní vody v prostoru západně od ochranného protihlukového valu. Zde umístěné pozorovací vrty (dnes již zlikvidované těžbou) umožnily pozorovat pokles úrovně hladiny podzemní vody, jenž dosáhl 10 a více metrů. Spíše než z důvodu vlivu lomu, byl kvůli množství a hustotě domovních studní a problematické jakosti mělké podzemní vody v 90. letech v obci Vrbičany vybudován veřejný vodovod. Pitná voda v obci je tedy primárně zajištěna prostřednictvím veřejného vodovodu, voda ze studní je využívána spíše k záливce. Jakmile navrhovaná těžba zasáhne prostor zlomové linie směru SV-JZ, která brání většímu rozšiřování deprese směrem od lomu, lze očekávat dosah snížení hladiny podzemní vody do prostoru obce, resp. v její jihozápadní části. Modelová prognóza pro rok 2041 uvádí v této části obce Vrbičany snížení hladiny podzemní vody oproti původnímu stavu cca o 2,5 m. Tato prognóza věrněji definuje pravděpodobný vývoj, tj. předpokládaný vliv těžby na vodní režim.

Zahloubení by podle modelových výpočtů, provedených na straně bezpečnosti, nemělo mít vliv na evidované studny v obcích Úpohlavy, Siřejovice, Chotěšov, Černiv. Pro obec Vrbičany, ale i pro ostatní obce, které jsou zahrnuty do pozorovací sítě, jsou navržena opatření zahrnující aktualizovanou evidenci a pasportizaci objektů, se stanovením minimální hladiny a s pravidelným monitoringem a vyhodnocování výsledků. Současně budou nadále prováděna opatření v rámci stávajícího monitoringu vlivů dle integrovaného povolení.

Vlivy na vydatnost zdrojů a změny režimu hladiny podzemních vod jsou souhrnně hodnoceny jako nepříznivé, avšak akceptovatelné, za předpokladu plnění navrhovaných podmínek tohoto závazného stanoviska.

Vliv na povrchový odtok a změnu říční sítě je hodnocen jako nevýznamný. V rámci pokračování hornické činnosti bude do toku Modly vypouštěno řádově stejné množství důlních vod jako v současnosti, aktivní část těžebny bude zhruba stejně velká jako v současnosti, a proto se nijak

zásadně nezmění ani množství důlních vod. Po ukončení těžby nicméně budou o tyto vody ochuzeny průtoky v korytě Modly po ukončení těžby, což představuje návrat do stavu před těžbou v této lokalitě. Plocha navrhované těžby přímo nezasáhne žádný útvar povrchové vody. Občasná bezejmenná vodoteč v centrální části zájmové plochy je nefunkční a v rámci provedené sanace a rekultivace bude obnovena a zvodněna. Po ukončení těžby a provedení sanace a rekultivace budou srážkové vody opět v daném území zasakovat nebo díky spádování dotovat obnovenou vodoteč a novou vodní plochu v nejnižším místě zbytkové terénní prohlubně. Vliv záměru je v kontextu Rámcové směrnice o vodách hodnocen jako nevýznamný.

Vlivy na půdu

Celková plocha těžby činí 1 353 988 m². Téměř celá plocha ložiska určeného k dotěžení je podle údajů z katastru nemovitostí tvořena pozemky zemědělského půdního fondu (téměř 99 %). Zbývající plochu tvoří vodní plochy a plochy ostatní. Vliv spojený se záborem tohoto fondu je z převážné části dočasný a vratný. Převážná část ploch (min. 72 %) bude rekultivována zpět na zemědělský půdní fond jakožto orná půda. Další plochy budou tvořit trvalé travní porosty s výsadbou dřevin. Skrývaná ornice nebude dlouho deponována, bude průběžně využívaná k sanačním a rekultivačním pracím prováděným v již vydobytych partiích lomu, čímž je eliminována možnost její degradace. Vliv byl podle použité metodiky posouzen souhrnně s přihlédnutím k reverzibilitě, citlivosti i možnosti ochrany. Při zohlednění výše uvedených faktorů je celková významnost vlivu na zemědělský půdní fond hodnocena jako nepříznivá, avšak akceptovatelná, za předpokladu minimálně rámcového plnění navrženého postupu sanace a rekultivace dle dokumentace vlivů záměru na životní prostředí.

Vlivy záměru na pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou hodnoceny jako nulové, záměrem nejsou dotčeny. Provozovna má zpracovaný havarijný plán, který řeší i úniky ropných látek. Ze zkušeností z minulých let lze konstatovat, že k havarijním stavům v těžebně prakticky nedochází a vliv záměru na čistotu půd je a bude nevýznamný.

Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje

Posuzovaná těžba suroviny bude mít vliv na horninové prostředí i na nerostné zdroje (ložisko vápence), což vyplývá z povahy těžební činnosti. Takový vliv nelze z principu hodnotit nepříznivě z toho důvodu, že záměr zamýšlí zásoby nerostné suroviny výhradního ložiska využívat komplexně a hospodárně, tj. v souladu s požadavky horního zákona. Vzhledem k téměř úplnému vydobytí dostupné části ložiska Úpohlavy – Chotěšov lze vlivy na přírodní zdroje hodnotit zároveň jako významné. Ve vztahu k ponechané části ložiska se však tato významnost mírně snižuje, z důvodu potenciálního zhoršení podmínek pro případné pokračování další těžby, v důsledku provedení sanace a rekultivace území navazujícího na tuto nedotěženou část ložiska. Vzhledem k tomu, že zbývající část ložiska byla z předmětu záměru v rámci dokumentace vlivů záměru na životní prostředí celkově vypuštěna (oproti oznámení v rámci zjišťovacího řízení), nebylo v rámci procesu posuzování vlivů záměru dostatečně doloženo, že by vlivy těžby ve zbývající části působily nadlimitní či jinak nepřipustné zatížení dotčeného životního prostředí. Tímto nebyly dány dostatečné důvody pro odepsání těchto nerostných zásob z evidence zásob nebo jejich převod ze zásob bilančních do zásob nebilančních, ve smyslu příslušných ustanovení horního zákona. Z toho důvodu je nejpozději před sanací a rekultivací plochy navazující na ponechanou část ložiska, doporučeno prověřit možnosti jeho řádného dotěžení, a to na základě upřesněných znalostí o vlivech těžby v daném území dle požadovaného monitoringu těchto souvisejících vlivů. Těžba vápenců nebude mít vliv na žádný jiný nerostný zdroj než na zásoby suroviny vyhodnocené na ložisku. Případný vliv na další přírodní zdroje (voda, půda atd.) je vyhodnocen v samostatných

kapitolách. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje jsou hodnoceny jako významné a příznivé.

Vlivy na biologickou rozmanitost

Zájmové území je velmi druhově chudé, nacházejí se zde téměř výhradně intenzivně obhospodařované plochy orné půdy. Většina bioty je soustředěna do ojedinělých prvků mimolesní zeleně.

Na zájmové lokalitě bylo zaznamenáno 115 druhů rostlin. Jedná se o obecně se vyskytující druhy, vázané zejména na člověkem ovlivněná stanoviště, tj. zemědělskou půdu, rumiště, úhory a okraje cest. V lesíku, kolem cest a vodotečí byly nalezeny rovněž druhy luční, vlhčích stanovišť a druhy vyskytující se v listnatých lesích. Nebyly zaznamenány žádné zvláště chráněné druhy podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Žádné zvláště chráněné rostlinné druhy neuvádí ani Nálezová databáze ochrany přírody AOPK ČR. Vliv na vzácné a chráněné druhy rostlin je nevýznamný.

Při terénním šetření bylo zaznamenáno celkem 11 zvláště chráněných druhů živočichů. V jednom případě jde o hmyz, rod čmelák. Dále se jedná o ptáky, a to bělořita šedého, bramborníčka černohlavého, břehuli říční, koroptev polní, krkavce velkého, rorýse obecného, ťuhýka obecného a vlaštovku obecnou. Přímou vazbu na zájmové území mají čmelák, bramborníček černohlavý, koroptev polní a ťuhýk obecný. Ostatní druhy tudy pouze přeletují, příležitostně tu mohou hledat potravu. Břehule říční hnízdí v nedaleké cementárně Čížkovice. V zájmovém území nebylo hnízdění prokázáno, není na něj vázána potravně ani hnízdně. Pro podporu břehule říční je požadováno ponechání části strmých stěn. Bezobratlí živočichové jsou odkázáni prakticky jen na lemy polních cest a mimolesní zeleně. V území se nenachází trvalá vodní hladina a ani vodní tok, který by zabezpečil vhodné podmínky pro obojživelníky. Intenzivní zemědělská produkce přináší do prostředí cizorodé látky, jejichž místní koncentrace může být pro některé menší obratlovce limitní. Z uvedených důvodů nebyli žádní obojživelníci ani plazi v zájmovém území nalezeni. Tyto druhy naleznou vhodný biotop v podobě sanace a rekultivace navržené nové vodní plochy a prvků zeleně. Do kompenzačních opatření byla zahrnuta i opatření pro sovu pálenou a sýčka obecného, ačkoli tyto druhy zde byly prokázány v minulosti dle Nálezové databáze ochrany přírody AOPK ČR. Oba jsou hnízděním vázáni na lidská sídla (např. kostelní věže, půdy, zvonice, stodoly, dutiny ve zdech), pole v zájmovém území mohou vyživat pouze jako potravní biotop. Vzhledem ke struktuře zdejší krajiny a vysokému podílu orné půdy v této oblasti však nebudou tyto dva druhy zásahem dotčeny a potravu (hlavně hraboše) najdou v blízkém okolí. Pro jejich další podporu je požadována výsadba biopásů a umístění berliček.

Souhrnně lze vliv na zvláště chráněné druhy živočichů hodnotit jako nevýznamný, ve fázi po sanaci a rekultivaci potenciálně příznivý. Z důvodu vhodnosti doplňujícího ověření výskytů zvláště chráněných druhů v rámci stávající těžebny a příp. s tímto spojené revize již navržených opatření k vyloučení, snížení a kompenzaci vlivů, mimo jiné s ohledem na přesuny těchto druhů mezi stávajícími a novými biotopy, je toto požadováno v rámci podmínek tohoto závazného stanoviska.

Záměrem budou dotčeny dřeviny rostoucí mimo les. Jedná se o pás porostu podél občasně bezejmenné vodoteče. V zájmovém území bylo zaznamenáno celkem 716 jedinců s průměrem kmene nad 10 cm. Likvidaci těchto porostů, vzhledem k jejich druhovému složení, fyziologické vitalitě a zdravotnímu stavu, lze hodnotit jako vliv nepříznivý, a to s ohledem na skutečnost, že se jedná o jeden z mála ostrůvků zeleně v plošně agronomicky využívané krajině. Zároveň jde o vliv

kompenzovatelný. V rámci sanace a rekultivace bude vysazeno 488 485 kusů dřevin vhodného druhového složení. V období po sanaci a rekultivaci je vliv na mimolesní zeleň možné hodnotit příznivě. Vliv záměru na lesní porosty lze s ohledem na absenci jejich dotčení označit za nulový.

Vliv na územní systém ekologické stability (ÚSES) a významné krajinné prvky (VKP) je ve fázi těžby hodnocen jako nevýznamný. Záměr nezasahuje do funkčních prvků ÚSES. Ve fázi po ukončení záměru je vliv hodnocen jako příznivý. Nová vodní plocha bude splňovat definici významného krajinného prvku a bude naplňovat i jeho funkce v krajině. Obdobně pak navrhovaná výsadba dřevin.

Vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti je s ohledem na absenci jejich dotčení hodnocen jako nulový.

Vliv na biotopy je vzhledem k běžnému rozšíření dvou zastoupených biotopů (tvrdé luhy nížinných řek a pobřežní vegetace potoků) i jejich degradaci hodnocen jako nevýznamný.

Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

Nejvýznamnějším vlivem záměru na krajinu je zásah do morfologie terénu. Po ukončení těžby a realizací kompenzačních opatření v rámci sanace a rekultivace budou negativní důsledky dobývání ve značné míře sníženy. Příznivý aspekt představuje vstup vegetačních prvků – tvarově i druhově rozmanité mimolesní zeleně. Ponechání vodní plochy v nejnižší části území včetně navazujících partií s lučními společenstvy obohatí krajinnou strukturu o specifický (deficitní) segment. Snížení hodnot krajinného rázu nedosáhne takové velikosti, která by vylučovala uskutečnění záměru. Změny vyvolané realizací záměru nesníží nepřijatelně současnou kvalitu území v dotčeném krajinném prostoru. Vlivy na krajinný ráz jsou hodnoceny jako nevýznamné.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů

Vlivem realizace záměru nedojde k likvidaci či narušení žádných kulturních památek, mimo likvidace melioračních zařízení v ploše záměru. Příslušné kompenzace budou řešeny s jejich majiteli. Při realizaci záměru budou respektovány požadavky památkového zákona. Vliv na hmotný majetek a kulturní památky je souhrnně hodnocen jako nevýznamný.

Na základě výše uvedeného, dokumentace vlivů záměru na životní prostředí, posudku a obdržení vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územních samosprávných celků a veřejnosti, dospěl příslušný úřad k závěru, že negativní vlivy posuzovaného záměru nepřesahují míru stanovenou zákony a dalšími předpisy, a že předmětný záměr lze při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat a lze tedy vydat souhlasné závazné stanovisko. Součástí podmínek tohoto závazného stanoviska jsou opatření určená k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na složky životního prostředí.

Proces posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví proběhl v souladu s příslušnými ustanoveními zákona EIA a vyhlášky č. 453/2017 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí.

Vlivy záměru „Hornická činnost v jižní části ložiska Úpohlavy - Chotěšov“ na životní prostředí byly posouzeny ze všech podstatných hledisek.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické řešení záměru, ve všech jeho fázích, bylo v dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí specifikováno dostatečným způsobem pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí. Popsaná technologie těžby vychází ze současného způsobu provádění těžební činnosti oznamovatelem. Prakticky tak dochází pouze ke změně polohy aktivní těžebny (jejímu postupnému posouvání v rámci lokality) oproti stávajícímu stavu, nikoli ke změně vlastní technologie těžby. Zachováno bude technické řešení úpravy suroviny, její expedice i ostatní obslužné a provozní činnosti. Navrhovaný postup odpovídá obvyklým postupům, jedná se o ověřenou a dlouhodobě průmyslově využívanou technologii, nevyžadující speciální neproověřené technologické prvky či postupy. Lze tedy konstatovat, že technické řešení odpovídá také dosaženému stupni poznání.

Potenciální nejistoty ohledně technického řešení vplynuly pouze v případě realizace opatření k průběžnému monitoringu a vyhodnocování vlivů seismických účinků trhacích prací a vlivu na jímací objekty (studny). Dopady těchto vlivů jsou obecně obtížně predikovatelné. V tomto smyslu jsou součástí dokumentace vlivů záměru na životní prostředí požadavky na rozšíření a aktualizovanou evidenci a pasportizaci těchto objektů. Zároveň budou stávající monitorované objekty nadále sledovány a tyto budou rozšířeny o nově sledované objekty, potenciálně dotčené těžební činností v nové ploše těžby. Uplatněný přístup vychází z toho, že úkolem těchto opatření je především rozlišit vlivy vlastního záměru od běžných vlivů prostředí, mimo jiné pro účely prokazování důlních škod dle horního zákona. Z hlediska dosaženého stupně poznání však nebylo možné jednoznačně prokázat, zda k významnějším takovým negativním vlivům na všechny tyto objekty skutečně dojde ani zda v předpokládaném maximálním rozsahu. Přesto se zejména s ohledem na dlouhodobé znalosti působení těžební činnosti v lokalitě, jedná o hodnocení založené na racionálně nejvýše dosažitelného stupně poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí.

V následných fázích přípravy projektu může dojít k dalšímu upřesnění technických parametrů projektu, a to i na základě podmínek stanovených v rámci tohoto závazného stanoviska. Vzhledem k aktuální fázi rozpracování podkladů pro navazující řízení stejně jako vzhledem k roztěžení navazujícího území, se však již výraznější změny neočekávají.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Záměr je řešen pouze v jedné projektové variantě, a to z hlediska technického řešení i umístění, které vychází z polohy ložiska vyhrazeného nerostu (jílovitého vápence). To je z podstaty nepřemístitelné. Dílčí varianty postupů těžby, hodnocené v rámci akustické a rozptylové studie představují pouze variace postupů těžby v rámci modelových výpočtů, nikoliv vlastní varianty řešení záměru.

Vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví jsou v relevantních aspektech hodnoceny ve vztahu k výchozí variantě (tj. stávající stav s těžbou ve stávajícím povoleném prostoru lomu, příp. stav k jejímu ukončení), která tak představuje zároveň variantu referenční (nulovou).

Oproti původně předložené, tzv. maximální variantě těžby, která byla předmětem zjišťovacího řízení, byla v rámci dokumentace vlivů na životní prostředí předložena již pouze projektová varianta v omezeném plošném rozsahu, u níž hranice těžby od zástavby Vrbičan probíhá ve vzdálenosti 550 m (namísto původních cca 100 m). Tím došlo také k dílčí redukci záměrem vytěžitelných zásob a ke snížení celkové životnosti lomu o cca 1 rok. Maximální varianta těžby však byla tímto způsobem ze záměru vypuštěna a nebyla proto předmětem posouzení vlivů

záměru dle zákona. Pořadí variant s ohledem na jednovariantní projektové řešení záměru tak není stanoveno.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci

Ministerstvo životního prostředí obdrželo k dokumentaci vlivů na životní prostředí vyjádření celkem 6 následujících subjektů:

- 1) Ústecký kraj, ze dne 11.11.2021
- 2) Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, ze dne 16.11.2021
- 3) Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem, ze dne 10.11.2021
- 4) Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Ústí nad Labem, ze dne 18.11.2021
- 5) Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší, ze dne 10.11.2021
- 6) Obec Siřejovice, ze dne 09.11.2021
- 7) Občané obce Vrbičany – anonymizováno, vč. přílohy, ze dne 10.11.2021

Všechna výše uvedená vyjádření byla v souladu se zákonem vypořádána zpracovatelem posudku v rámci posudku. Ministerstvo souhlasí se závěry zpracovatele posudku a odkazuje tímto na vypořádání připomínek k dokumentaci v tomto posudku. Relevantní požadavky obsažené v obdržených vyjádřeních, které spadají do kompetence zákona EIA, byly zapracovány do závazného stanoviska. Některé z požadavků a připomínek obsažených ve výše uvedených vyjádřeních již byly zodpovězeny také v rámci veřejného projednání dne 20.01.2022, ze kterého Ministerstvo životního prostředí vyhotovilo zápis ze dne 24.01.2022, č.j. MZP/2022/530/14.

Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí, posudek i zápis z veřejného projednání a další související dokumenty jsou zveřejněny v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA (Česká informační agentura životního prostředí) pod kódem záměru OV4214, viz https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV4214.

Okruh dotčených územních samosprávných celků

Dotčenými územními samosprávnými celky, jejichž správní obvody alespoň zčásti tvoří dotčené území, jsou:

- Vyšší územní samosprávné celky: Ústecký kraj
- Základní územní samosprávné celky: Černiv, Chotěšov, Siřejovice, Úpohlavy, Vrbičany

Proces posuzování vlivů na veřejné zdraví a životní prostředí posuzuje potenciální vlivy záměru na jednotlivé složky životního prostředí z hlediska akceptovatelnosti jejich velikosti a významu. Z uvedeného pohledu nebyl v předložené dokumentaci nalezen žádný natolik významný faktor, který by za předpokladu splnění podmínek souhlasného závazného stanoviska bránil realizaci posuzovaného záměru. Na základě údajů obsažených v předložené dokumentaci EIA s ohledem na obdržená vyjádření a při respektování podmínek závazného stanoviska lze konstatovat, že záměr je z hlediska ochrany životního prostředí akceptovatelný.

Na základě doložených údajů a při respektování podmínek uvedených v závazném stanovisku lze učinit závěr, že technickými opatřeními lze minimalizovat negativní vlivy záměru na životní prostředí.

III. Poučení

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona.

Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona.

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s ustanovením § 149 správního řádu je toto závazné stanovisko přezkoumatelné v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem, postupem dle ust. § 149 odst. 7 správního řádu, nebo v rámci přezkumného řízení v souladu s ust. § 149 odst. 8 správního řádu.

Ing. Jaroslav VACEK

Ředitel odboru výkonu státní správy IV
podepsáno elektronicky

Dotčené územní samosprávné celky ve smyslu § 16 odst. 2 zákona EIA **neprodleně** zveřejní závazné stanovisko na úředních deskách. Doba zveřejnění je podle § 16 odst. 2 zákona EIA nejméně 15 dnů. Zároveň v souladu s tímto ustanovením dotčené územní samosprávné celky vyrozumí elektronickou datovou nebo e-mailovou zprávou (miroslav.votocek@mzp.cz), popř. písemně příslušný úřad o dni vyvěšení závazného stanoviska na úřední desce, a to v nejkratším možném termínu.

Do obsahu závazného stanoviska jakož i do posudku dokumentace lze nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (<http://www.cenia.cz/eia>) a na stránkách Ministerstva životního prostředí (<http://www.mzp.cz/eia>) pod kódem záměru OV4214.

Rozdělovník

Oznamovatel:

1/ LAFARGE Cement, a.s., Čížkovice 27, 411 12 Čížkovice

Dotčené územní samosprávné celky:

- 2/ Ústecký kraj, k rukám hejtmana, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem
- 3/ Obce Vrbičany, k rukám starosty, Vrbičany 35, 411 21 Vrbičany
- 4/ Obce Chotěšov, k rukám starosty, Lovosická 13, 410 02 Chotěšov
- 5/ Obce Černiv, k rukám starosty, Černiv 21, 410 02 Lovosice
- 6/ Obce Úpohlavy, k rukám starostky, Úpohlavy 61, 410 02 Lovosice 2
- 7/ Obce Siřejovice, k rukám starostky, Siřejovice 37, 410 02 Lovosice 2

Dotčené správní úřady:

- 8/ Krajský úřad Ústeckého kraje, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem
- 9/ Městský úřad Lovosice, odbor životního prostředí, Školní 2, 410 30 Lovosice
- 10/ KHS, územní pracoviště Litoměřice, Mírové náměstí 35, 412 01 Litoměřice
- 11/ ČIŽP OI Ústí nad Labem, Výstupní 508/9, 400 07 Ústí nad Labem

Zpracovatel dokumentace:

12/ Ing. Monika Zemancová, GET s.r.o., Perucká 2540/11a, 120 00 Praha 2

Zpracovatel posudku dokumentace:

13/ Ing. Mario Petrů, Olgy Havlové 2902/19, 130 00 Praha 3